

sitatli din

C L U

31. XII. 20

Oradi Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 5

A város ügyei

Minden nagyvárad polgár elismeréssel adózik a városi tanácsnak, amely első komoly érdemleges munkáját, a költségvetés tárgyalását megkezdte. Tegnap nap, hála Tulbure György polgármester diplomáciájának és tapintatának, aránylag csendben és kelő mélységgel folyt le. A kedélyek hullámzóttak ugyan, néha csak pillanatok választották el az új városatyákat a felkorbácsolt szenvedélyek kitörésétől, de a tárgyalás tónusa mégis sima, európai színvonalú és komoly volt.

Fontos ezt leszögeznünk azért, mert azoknak a heterogén erőknél összetétele, amelyek ma Nagyvárad város parlamentjét alkotják, bizony nagyon sok tekintetben ellentmondások egymással szemben és óriási világnevet, politikai és elvi különbségeket nem is tudja más nivellálni, csak a közérdek ideálja. Közérdek az, hogy valamennyien, akik Nagyváradon élünk, elősegítsük ezt a várost fejlődésében, utját egyengessük a szebb jövőnek és olyan alapot teremtsünk meg, amelyben a város minden egyes lakója megtalálja gyökerét. Ezzel a közérdekkel szemben természetesen el kell nérnünk minden ellentétnek.

Nem kis dolog ez, mert az új városatyáknak, akik bizony még legnagyobb mértékben szerepelnek a fórumon, éppen arról az ambícióról kell lemondaniuk, amitán legjobban kezegetni őket: az egyéni érvényesülésről, a szereplésről, a népszerűség hajszájáról. Ha ettől nem tudnának tartózkodni, bizony a városi tanács tanácsülésén mostanáig dominált, fűliskegő hangzavar és ideglépő diszharmonia keletkezne. Erélyes, körültekintő és abszolút vezetése van szükség és különös szerencséje Nagyvárad városának az, hogy a dirigens megtalálta Tulbure polgármester személyében.

A polgármester nagy beszéde, amellyel a városi tanács ülését megnyitotta, lefektette alapját a megértésnek. A múltak bűnének bírálata fontosság tekintetében másodrendű, az alkotó munkával szemben. A városi költségvetés Nagyvárad város legfontosabb problémája és reméljük, hogy az állandó választmány javaslata alapján megfontolás után mindenkit teljesen kielégítő módon határozattá válik és a további munkálkodás ezen a biztos bázison azonnal megkezdődhet.

Menekülnek a kormánycsapatok a délamerikai lázadók elől

Managnai jelentés szerint a megvert kormánycsapatok és polgárok is elvesztve menekülnek a lázadók elől.

A polgári menekülteket a konzervatívok csapata fedezte. Az utóvéd harcaiban számos védő elesett, sokat pedig elhurcoltak.

A megmenekült csapattöredékeket az amerikai tengerészek a semlegesnek nyilvánított zónában lefegyverezték.

Naponta ötszáz embert ölt meg az éhség és a fagy egy kínai városban

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség sanghaji értesülése szerint megrázó jelenségek játszódtak le, amikor Feng-Ju-Sing tábornok csapatai felszabadították Haian-Fu-t, a szenzi tartomány fővárosát, amelyet Vu-Pei-Fu forradalmár-tábornok csapatai hét hónapig ostromoltak. Ezrével özönlöttek az emberek a kapukhoz és sirva üdvözölték a bevonuló csapatokat. Egy hónap óta az éhségtől és hidegtől napjában ötszáz ember is meghalt; egy különösen hideg napon ezren fagytak meg.

napig ostromoltak. Ezrével özönlöttek az emberek a kapukhoz és sirva üdvözölték a bevonuló csapatokat. Egy hónap óta az éhségtől és hidegtől napjában ötszáz ember is meghalt; egy különösen hideg napon ezren fagytak meg.

Bulgária, mint az európai béke tényezője

A bolgár külügyminiszter expozéja a felirati vitában

Szofia-ból jelentik: A trónbeszédre küldendő válaszfelirat vitáján Burov külügyminiszter megállapította, hogy a bolgár külpolitika békés maradt és a kormány ellenzék közt semmi ellentétet sem lát a külpolitika jellegének, lényegének tekintetében.

— Célunk az — mondotta Burov — hogy biztosítsuk Bulgária nemzeti méltóságát és előbbre haladjunk ama terhek enyhítésében, amelyek ránk nehezednek. A cél elérése pedig az, hogy Bulgária tényezője legyen az európai békének, bizalmat ébresszen a nagyhatalmaknál és a Népszövetségben és megjavítsa viszonyát szomszédaival.

rov — hogy biztosítsuk Bulgária nemzeti méltóságát és előbbre haladjunk ama terhek enyhítésében, amelyek ránk nehezednek. A cél elérése pedig az, hogy Bulgária tényezője legyen az európai békének, bizalmat ébresszen a nagyhatalmaknál és a Népszövetségben és megjavítsa viszonyát szomszédaival.

Új kémkedési affér Németország és Franciaország között

Párisból jelentik: A francia rendőrség nagyarányú kémkedést leplezett le. Vivian Stranders-t több német repülőgépgyár párisi megbízottját a keleti pályaudvaron akkor tartóztatták le, amikor a kölni gyorsvonatra akart felszállni.

Stranders angol állampolgár, aki a lapok jelentése szerint az angol hadseregéből való kiépése után a német légügyi intézmény szolgálatába állott. Berlinben megismerkedett egy dr. Weber nevű emberrel, aki állítólag azzal bízta meg, hogy utazzék Franciaországba és

végezzon ott különböző szolgálatokat. Stranders-t a rendőrség már egy éve megfigyelés alatt tartotta.

Megállapították, hogy igen sűrűn utazgatott Németországba és

sok olyan okmányt szolgáltatott ki a német hatóságoknak, amelyek Franciaország légügyi terveire vonatkoztak.

A rendőrség azt is közli, hogy Stranders, aki angol nemzetiségű, csak Németország érdekében kémkedett.

Mussolini dönt az albán trónról is

— Az Estilap eredeti távirata —

Athénből érkező jelentés szerint Albánia elnöke az olasz-albán baráti szerződés aláírása után iparkodott magát jól bebiztosítani az olasz kormány-nál. Achmed Zogu bég első lépése az volt, hogy kieszakölje Olaszország hozzájárulását ahhoz, hogy Albánia királyává kikiáltassa magát.

Rómában szó nélkül hozzájárultak ennek a kívánságnak a teljesítéséhez és azt is megígérték, hogy iparkodni fognak az európai hatalmak hozzájárulását kieszakölni. Az albán monarchia helyreállítása azonban meghusult Páris és London figyelemztetésére.

Tiranából érkező jelentések szerint az elnököt ez a leintés nagyon elkedvetlenítette.

Achmed Zogu bég most ismét reméli, hogy megkoronázathatja magát, mert Rómából közölték vele, hogy Mussolini ismét kísérletet tesz arra, hogy Európában biztosítsa a hatalmak hozzájárulását Achmed Zogu bég terveire.

Német panaszok a lengyelek kisebbségellenes magatartása miatt

Berlinből jelentik: Calonder, a felsősziléziai vegyes bizottság elnöke jogosultnak ismerte el a kattowitzi németeknek azt a panaszt, amely szerint a lengyelországi német kisebbségi iskolákba beirt 8560 diákból 7114-nek a jelentkezését törölték a lengyel hatóságok és mindezeket a diákokat állami iskolába utalták.

Calonder elnök kimondta, hogy a német gyermekeket át kell utalni kisebbségi iskolákba. Ha pedig a lengyel hatóságok nehézségeket okoznak, akkor az elnök ebben a kérdésben a Népszövetséghez fog fordulni.

Vizumot

Telefon **utlevélre**
458 a Hegedűs
Hirlapirodába kértén

Új kalendárium a láthatáron A tizenhárom hónapos esztendő

A genfi Népszövetségnek egy külön alosztálya — mint már erről hirt adtunk — a kalendárium reformjával foglalkozik. Az évnek új beosztása, a kétféle naptár helyébe egy új naptár megteremtése már régóta mint izgató probléma szerepel, mivel, hogy kiszámították, hogy a naptári napok száma nem egyezik pontosan ama napok számával, mint ahány nap alatt a Föld a Nap körül forog. Egy-két óra idők során napokra, a napok hetekké nőnek, amelyek így kiesnek a világból. És ha már nem másért, de már azért is, hogy a julianusi és a gregorianusi naptárak közti tizenhárom napi különbséget sikerül kiküszöböljék, ami főképpen Jugoszláviában is egyszerűsíteni fogja az életet, érdemes nagy várakozással tekinteni az új reform elé.

A naptárkészítő külön bizottság most készült el javaslatával. Még soká lesz, amíg a javaslatot elfogadják és keresztül viszik az új naptár reformját. Maga a bizottság is szkeptikus álláspontot foglal el, abból kiindulva, hogy a közvélemény még nincs kellően előkészítve ilyen gyökeres újításokkal szemben. Egyelőre tehát csak vitát indítanak erről a kérdéssel és kikérlik az összes illetékesek véleményét.

A Gergely-naptár hibája, hogy a hónapok nem egyenlő hosszúak és az egyes évszakok sem egyformák. Ennek következményeképpen a gazdasági életben, úgyszintén a statisztikai munkákban gyakran nehézségek merülnek fel. Egyes pénzügyi intézmények ezért már önként új naptárt konstruáltak maguknak, amennyiben az évet 360 napban és minden hónapot 30 napban állapították meg a maguk számára. A váltóleszámitásoknál természetesen a napok pontos számához ragaszkodnak.

A mai naptár nem állandó. — Egyes dátumok 28 éves turnusokban váltakoznak. Amiből következik, egyes dátumok évekre menő határozott megállapítása nagyon körülményes. Ugyanígy nagyon nehéz a statisztikai összehasonlításokat is keresztülvinni, mivel az évszakok tartama változik.

A bizottság ezért a naptár gyökeres átdolgozását tartja szükségesnek és különféle megoldásokat hozott javaslatba. Az első indítvány felveti, hogy minden negyedév egyformán egy harminc és két harmincegy napos hónapból álljon. A 365-ik, illetve szökőévben a 366. nap az utolsó negyedév hó-

napjához hozzácsapandó. A második indítvány a 365-ik napot nem akarja hozzácsatolni az utolsó negyedévhez, hanem mint a heten kívül álló napot, január elseje előtt kívánja naptárba illeszteni. A szökőév 366-ik napját pedig július elseje elé tolnák be a naptárba.

A harmadik javaslat tizenhárom

pontosan négy hetes hónapra osztja fel az évet. A 366-ik napot vagy az év elejére, vagy a végéhez függesztenék. A tizenháromhónapos év volna a legjobb megoldás, tizenhárom elseje azoknak, akik elsején fizetést kapnak, az álmoskönyv szerint is, nem rossz. Igaz, hogy tizenháromszor kellene ház-

bért is fizetni. A tizenhárom tehát peches szám.

A naptárreformmal kapcsolatban, sőt ennek előtte is felmerült, hogy az egyházak folyton változó ünnepnapjait egy határozott dátumhoz kössék. Az egyházi körök hozzájárulását minden reform előfeltételként kell tekinteni.

Lesz pénz ujévre!

A kamatláb lényeges csökkenését és a helyzet szanálását remélik beavatott közgazdasági körök

Teljesen beavatott forrásból értesülünk és sietünk az örömhírt regisztrálni, hogy a **katasztrófális pénzhiány**, mely egész Romániában, de különösen Nagyváradon már teljesen megbénított minden gazdasági tevékenységet, **ujév után megszűnik**.

A bukaresti nagybankoknál, — mint ezt már hetekkel ezelőtt jeleztük, — még december elején mutatkoztak olyan tünetek, amelyek optimista feltevésekre adtak okot. Ma már kétségtelennek látszik, hogy az új konjunktúra küszöbön van, a teaurált milliárdok előkerültek rejtékhelyükből és csak az alkalomra várnak, hogy megkezdjék a cirkulációt az ország közgazdasági életében.

A pénzhiányt tudvalevőleg igen élénk kínálat előzte meg. A bankok kasszái tele voltak bankjegyekkel és éppen az okozott gondot, miképpen lehet forgalomba hozni a milliárdokat. A kihelyezési viszonyok éppen a hitel megromlása miatt nagyon kedvezőtlenek voltak és a bankokat súlyos veszteség érte a tőkék teaurálása miatt.

Azután egyik napról a másikra bekövetkezett a katasztrófa, a pénzhiány. Bukarest minden követelésével disznált, a pénz mintegy varázs-

űtésre eltűnt a forgalomból és két esztendeig olyan válság következett be, amilyenre eddig alig volt példa.

Hová tűnt el az a sok milliárd, amelyet egyszerre vonta ki a forgalomból? Nagyon sokféle verzió keringett erre nézve annak idején, de általános volt a vélemény, hogy a pénzhiányt bukaresti pénzügyi körök mesterségesen idézték elő. A kulcszak mögé nem láthat be a laikus és így csak a tényekből következtethet. Bizonyos, hogy két esztendővel ezelőtt, a lei kedvezőtlenebb jegyzése mellett, a meglévő pénzkészlet ki tudta elégíteni a forgalom igényeit. A helyzet nem változhatott meg olyan tűnemenyes gyorsasággal, mint ahogy a pénzhiány bekövetkezett. Kétségtelen tehát, hogy konkrét okai voltak ennek a gazdasági válságnak és a bankok fejedelmei tervszerűen, majdnem diktatorikus módon idézték fel az új helyzetet.

Az okok, amelyek a válságot előidézték, most úgy látszik, megszűntek. A beavatottak véleménye szerint a pénzkirályok nem tudnak többé ellenállani a külföldi tőke konkurrenciájának, mert a mai kamatozási viszonyok mellett a külföldi kínálat napról-napra emelkedik. De sem politikai,

sem gazdasági szempontok nem teszik többé szükségessé azt a túlzott óvatosságot, a mely eddig a tőke kihelyezése körül megnyilvánult. Ezért is a lekötött tőkék lassanként felszabadulnak és biztosan lehet remélni, hogy a milliárdok ismét forgalomba jönnek.

A konjunktúra azonban sohasem következik be olyan gyorsan, mint a tőkék visszavonása. Bukarestben is csak a bankoknál mutatkozik még egyelőre lényeges enyhülés. Most, ünnepek alatt és zárlat előtt, még normális viszonyok között is tartózkodnak minden új kihelyezéstől. De zárlat után, ujévkor, egészen bizonyosan nálunk is mutatkozni fog a helyzet javulása. Lesz pénz, bőven és ez a tény önmagában véve is segíteni fog nagyon sok közgazdasági nyomorúságon. A kínálat folytán leszáll a kamatláb, a vállalkozások megindulhatnak, a szanálási akció megkezdődhetik. A lei stabilizálása úgy látszik, már is folyamatban van, az igazságszolgáltatás reformja segíteni fog a behajtási nehézségeken, az állami jövedelmek nagyarányu fokozása és a teljesen kiegyensúlyozott állami költségvetés lehetővé teszi a Banca Nationala hitelakcióját, a köztisztviselők fizetésrendezése egy új, egészséges alapon nyugvó közigazgatást fog megteremtteni.

Ebben reménykednek az optimisták és ezekre az okokra vezetik vissza, hogy a pénzhiány megszűnésének már is számos letagadhatatlan előjele mutatkozik.

Aki saját halálából él

Rómából jelentik: Morro d'Alba olasz falucskában 1918-ban hési halottként elgázosolták a piavei fronton eltűnt Nazzero Ragui polgárt.

A felesége, aki életében nagyon szerette a férjét, szintén elgázosította őt és halála napjától kezdve csinos kis nyugdíjat vett fel utána hónapról-hónapra.

A hű özvegy még halála után is szerette férjét, a falusiak azt beszélték róla, hogy nemcsak az emléket szereti, hanem

a hű férj visszajár sírjából gyászos hitveséhez, mint kísértet

s látták is őket együtt enni-inni és csókolózni.

A rendőség, hogy a suttogásnak végét vesse, vizsgálatot indított és egy sötét éjszakán csakugyan

előgották a kísértetet,

magát Nazzero Raguit. Az előgott kísértet bevallotta a rendőrségnek, hogy nem a sírből jár föl, hanem a padlásról, ahol nyolc év óta tartózkodott.

Nyolc évvel ezelőtt eltűnt a frontról, de nem esett el, hanem a feleségéhez szökött meg, holtán nyilvánította magát és így feleségének meglehetősen nyugdíjat is szerzett, amiből ő maga is szépen megélhetett.

Heyman színház

Ártatlán Zsuzsi

Eredeti ének és zenekísérettel

Kedvezményes jegyek érvényesek és rendes helyárak.

Szombat délelőtt 11 órakor

Kozmopolis

Teljes zenekari kíséret

Vasárnap délelőtt 11 órakor

Gyimesi vadvirág

Huszár László énekel

Az Apolló mozgó

1927. január 1-én mutatja be

Lya de Putty

legjobb filmjét,

A

NINONT

Lya de Putty mellett

Werner Krausz

Georg Alexander

Mary Kidd

játszák a főszerepet

Nicsewo

Mosószódát ivott egy beteg munkás felesége

A Str. Poetul Goga (Baross)-utca 7. szám alatt lévő Katzféle korcsmában tegnap este 7 órakor Hucmucker Ferencné öngyilkossági szándékból marólugot ivott.

Hucmuckerné bement a korcsmába és egy pohár bort rendelt. Alig hajtotta ki a poharat, hasához kapott s jajgatni kezdett:

— A gyomrom, nagyon fáj a gyomrom!

A korcsmáros észrevette, hogy az asszony, mielőtt megitta volna a bort, a ritikülében babrált. Tényleg valami port találtak abban, amelyről megálapították, hogy mosószóda.

A gyorsan előhívott mentők Hucmuckernét beszállították a zsidó kórházba. Az öngyilkos asszony tettét valószínűleg nyomora miatt követte el. — Férje, aki mesterséget folytat, hosszabb ideje kórházban fekvő beteg.

Az asszony szakácsnőként volt alkalmazva egy urháznál, így próbálta eltartani magát, míg nyomorúságos helyzete az öngyilkosságba taszította.

Szőrmés mikádók 4500 lei
Télikabátok 4200 lei
Téli raglánok 3600 lei
Bőr kabátok 4200 lei

MENDEL
ruha-áruház
Reg. Ferdinand (Rákóczi)-ul 3. sz.

Adunk minden vevőnknek angró árban finom selyemflor harisnyát 78 leiért. gyermek-pullover 240. Elegáns selyemsálát 142. Női mellényt 200. Gyapju-swettert 155. Divatos svéd keztyűt 50 leiért. Trico és kötöttárúk végtelenül olcsók a Hófehérke áruházban a Sas-palotában.

3221

Apollo mozgó

Ma csüttörtökön mutatja be Alice Terryvel a főszerepben

A tiltott boldogság

c. érdekfeszítő társadalmi drámát Ezt megelőzőleg a

Kis Hollandia

megy.

Öt és fél milliót meghalad a kereskedelmi és iparkamara költségvetése

A Kereskedelmi és Iparkamara igazgatótanácsa szerdán délután 4 órakor ülésre jött össze, hogy az 1927. évi költségvetést megtárgyalja. Az ülésen a tanácsstagok szokatlanul nagy számban jelentek meg, ami annak tulajdonítható, hogy a költségvetés kapcsán került tárgyalásra a nagyváradi felsőkereskedelmi iskolának nyújtandó szubvenció kérdése és a Kereskedelmi Csarnok vezetősége külön meghívót küldött minden egyes tanácstagnak, amelyben kérte, hogy a fontos kérdés tárgyalásánál feltétlenül jelenjenek meg.

Barbu Romulus elnök nyitotta meg az ülést, majd Papp János dr főtitkár felolvasta a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Vita dr Oláh Béla nyugdíjaztatása körül

A főtitkár bejelenti, hogy dr Oláh Béla kamarai titkár nyugdíjaztatása iránti kérést nyújtott be.

Negulescu Athanasiu szóval fel elsőnek a kérdéshez. Érteülése szerint a titkár ellen hadbíróági eljárás van folyamatban, amely könnyen azt eredményezheti, hogy a Kamara nem folyósíthatja a nyugdíjat. Már pedig a nyugdíjtörvény értelmében, amennyiben valaki egy havi nyugdíjat felvett, úgy igényt tarthat további folyósításra is. Eppen ezért kéri, hogy vegyék le a kérdést a napirendről.

Stroiescu pénzügyigazgató és Dedu kormánybiztos a törvény idevonatkozó szakaszát ismertetik.

Dr Moskovits József kéri a nyugdíjkegyenlet elintézését.

Dancse Jakab halasztó indítványt tesz.

Az igazgató tanács a szavazás során kimondotta dr Oláh Béla nyugdíjazását.

Dr Sarkadi Lajos nyugdíjának felemelését kérte, amelyet az igazgatóság a költségvetés tárgyalása során el is határozott és az eddigi nyugdíjat 2000 leivel felemelte.

Elfogadják a költségvetést

Negulescu Athanasiu a költségvetési bizottság előadója részletes jelentésben számolt be a bizottság működéséről. Jelentését, amely az igazgatósági tagok között nyomtatásban is kiletett osztva, három részre osztja. Az első részbe a kamara általános működésével foglalkozik, a második részben a bevételi, a harmadik részben a kiadási tétellekkel foglalkozik. A kamara költségvetésének egyenlege 4 millió 527 ezer leit tesz ki.

Kisebbségi vita indul meg a részletes tárgyalás során. Így dr Moskovits József kifogásolja, hogy az igazgatótanács munkaidejét a tisztviselők illetményeinek megálapítása elvonja a kamara tényleges munkájától. Rámutat arra, hogy szívesebben foglalkozna a kamara programjának megfelelő munkával.

Negulescu ezredes válaszul a felszólalásra és kifejti, hogy a szakbizottságok élén álló két al-elnök hibája az, ha az igazgatótanács kevesebbet dolgozik. A tisztviselőkérdés nem alárendelt jelentőségű, mert hiszen látnuk, hogy

az állam sem tudta még ezt a kérdést nyugvóponttra juttatni.

Barbu Romulus elnök kéri, hogy a tisztviselő fizetések kérdését utasítsák a pénzügyi bizottsághoz.

A felső Kereskedelmi iskolának

nyújtandó szubvenció kapcsán Pacala György kifogásolja, hogy az új költségvetés a tavalyi szubvenció összegét leszállította 100 ezer lejjel. Hangsúlyozza, hogy Nagyvárad kereskedelmi karakterénél fogva predestinálva van egy ilyen iskola fenntartása, amelyből a kereskedelem és ipar számára ebben az esztendőben is 38 érettség került ki. Ajánlja, hogy a tavalyi szubvenciót hagyják épségben.

Papudof, Dancse, Sonnenfeld Gusztáv felszólalásai után Barbu elnök határozatként kimondja, hogy a felsőkereskedelmi szubvencióját épségben hagyják.

Dragos nagykárolyi igazgatósági tag kifogásolja, hogy a Kamara túl nagy összeget vesz fel iskolai célokra, holott ez állami feladat lenne. A Kamarának elsőrendű kötelessége volna szegény iparosok és kereskedők anyagi támogatása.

Mi van Mr Ghillel?

Tulbure polgármester is kíváncsi már reá

A Nagyvárad Estilap tegnapi számában adtunk hírt Mr. Ghil londoni bankár angolos távozásáról. Az előkelő pénzügyes, akit itteni tartózkodása alatt mindig valami misztikum vett körül, amikor már valamennyi várossal perferálta a kölcsönre vonatkozó szerződést, elutazott és azóta nem ad semmi hírt magáról.

Tegnap közleményünk kapcsán megkérdeztük Tulbure György polgármestert, hogy nem-e tud valamit Mr. Ghilről. A polgármester a következőket mondotta:

— Ghil urról legutóbb akkor hallottam, amikor Bukarestben magasabb körökkel folytatott tárgyalásokat a fővárosnak nyújtandó nagyobb kölcsön ügyében. Hogy Bukarestből hova ment és jelen pillanatban hol tartózkodik, azt nem is sejtem, bár magam is kíváncsi vagyok reá.

— Nem lehetetlen viszont, hogy közben visszatért Londonba, ahol megbízónak kinevezett jelentést terjesztett elő itteni tárgyalásainak eredményéről.

— Nincs kizárva, hogy az ünnepek után Mr. Ghil egész váratlanul újra meg fog érkezni.

A háboru óriást csinált egy apró kis katonából

Eperjesről jelentik: Különös beteg kezelték és operálták meg az eperjesi kórházban. Glaukovics József 40 éves cservenyicai földműves a háboruban megsebesült, majd a forradalom után hazakerült.

Évekig nem volt semmi baja a sebesülés következtében, nemrégiben azonban súlyos fájdalmak lepték el és

egyzerre az egész teste növekedni kezdett.

A feje háromszorosára dagadt, a lába olyan vastag lett, mint egy elefánté. A háboru kitörésekor 160 cm. magas volt, most pedig meghaladta a két métert.

Az ősemberhez kezdett hasonlítani puffadt, hosszú hatalmas testével. Fájdalmai is egyre nőttek.

Be kellett szállítani az eperjesi kórházba, ahol megoperálták, de a szerencsétlen ember másnap mégis kiszenvedett.

A különös betegség orvosi neve: akromegalia. Olyan ritka tünet, hogy a bécsi klinikákon is csak minden ötven évben szokott átlag egy hasonló eset előfordulni.

Január

4

Waldbauer—Kerpely
vonósnégyes

Jegyek Hegedüs Hirlapirodában

Színház

Heti műsor

Péntek este 8 órakor: Hoffmann meséi, opera. K. Baranyai Jolán és Róna Dezső vendégfelléptével. B. bérlet. Sorozat szám 76.

Péntek éjjel 11 órakor: Sylvesteri kabaré (tréfák, kuplék, Mágna Miska fordított szereposztásban.) Bérletszünetben. Sorozat 77.

Szombat délután fél 4-kor: Noszthy fiu esete Tóth Marival. Mérsékelt helyárakkal. Sorozat 1.

Szombat este: Jászay emlékünnepe. (Prológ, emlékszem.) Bánk-Bán. Bérletszünetben. Sorozat 3.

Vasárnap délután fél 3-kor: Muzsikusz Ferkó, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 3.

Vasárnap délután fél 6-kor: Sylvesteri kabaré. Mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 4.

Vasárnap este fél 9 órakor: Alexandra, Zöldhelyi Anna vendégfelléptével. Sorozat szám 5.

— Hoffmann meséi. Ma, csütörtökön este K. Baranyai Jolán kóloratur énekesnő és Róna Dezső operaezenes vendégfelléptével a Hoffmann meséi regényes dalhű, Offenbach mesternek ez a nagyszerű, posthumus műve kerül színre. Az igazgatóság nagy figyelemmel készítette elő ezt az opera előadást, ama programjára tekintettel, amelyet az opera előadások rendezése tekintetében vállalt. A Hoffmann meséi ugyanezen szereposztásban holnap pénteken lesz műsoron.

— Sylvester a színházban. Pénteken, az év utolsó napján esti 11 órai kezdettel nagy Sylvester estély lesz a színházban, amelynek gazdag és rendkívül ötletes programjában társulatunk valamennyi elsőrangú tagja részt vesz. A nagyszerű programot Török Rezső kedves bohózata a „72-es órház” vezeti be. A Mágna Miska első felvonása fordított szereposztásban fejezi be a műsort, még pedig úgy, hogy Mágna Miskát Mende Klári, Marcstát Soós Mihály, Szelét Szendrey Józsa, Baracs Ivánt T. Pogány Janka, Korláth grófot Gál Piri, Lotti grófnét Ocskay Mihály, Rolla grófnét Stoll Béla és Gida grófot H. Körösi Juci fogja alakítani. A színház Szilveszter estélye iránt, amely ötletesség és változatosság szempontjából igazán páratlan, igen nagy az érdeklődés.

— A szombati Jászai emlékünnepe. Méltó keretben áldoz az igazgatóság a nemrég elhunyt nagy tragika, Jászai Mari emlékeztetének a szombat esti előadásra, amelynek értékes és gazdag műsora egészen a kiváló művész emlékeztetést szolgálja. Az elhunyt tragika életét és a színművészet terén elfoglalt nagy jelentőségi pozícióját Marót Sándor szerkesztő fogja megfelelő emlékszeméssel méltatni. Majd egy szeniorozott jelenetben befogják mutatni az elhunyt művész legkiválóbb szerepeit. A szeniorozott jelenet alatt Petrőczy Aliz fog szavalni. Végül Katona József remekét a Bánk-Bánt fogja eljátszani a társulat elsőrangú szereposztásban. A szombat esti Jászai emlékünnepe C. bérletben megy.

— Zöldhelyi Anna első fellépése. Nagy érdeklődés várja a vasárnap estét, amikor a Martos-Szirmai-féle nagyszerű Alexandra operettben Zöldhelyi Annát fogja viszontlátni közönségünk.

A HÉT PÚPOS TORNAYA

KALANDOS REGÉNY

Írta: JESUS DE ARAGON

(9)

Spanyolból fordította: BALOGH BARNA

Néhány perccel később távozó léptek zaját hallottam a lépcsőház felől. Az erkélyhez suhantam s kikémlélve tüvegablakán, nemsokára észrevettem a sáppadtékű, rozszul öltözött csavargót. Lázás szemeit még odalentől is rámszegezte, miközben tetanikus merevségű lábait ütemesen maga elé rakva, kísértetléptekkel tovafutott.

E perctől fogva megéreztem, hogy ilt a veszedelem. Valami óriási fenyegetés, amelynek nem ismertem okát, éppen úgy, mint azt a rejtelmes hatalmat, túlvilági csodát sem ismertem, aminek segítségével őt évvel ezelőtt a szegény epilepsziás leány meg tudta jósolni végétetmet. Most, amikor már nem a ti szférátokban élek, megértem a dolgot, mert szellememet megvilágította az örök Tudás tündöklő faklyája.

A következő hónapban újra a veszedelem rögeszméj üldözött. Üldözési mániába estem, bizalmatlanul tekintettem a járókelőkre; nem szóltam senkihez, de nem is válaszoltam, ha kérdeztek. Felizgatott fantáziám a leghetetlenebb dolgokat képzelte el. Arról már meg voltam győződve, hogyha elérkezik e tragikus óra, a halál kérielhetetlenül csap le rám. „Három óra öt perckor!” De minden nap kétszer jelzi az óra e rettenetes perccet. Délután, vagy alvás közben, hajnali három óra ötkor suhan-e el felettem a halál karja? Az éjfél órák jobban kedveznek a Rejtelmes Végzet csapdájának.

Ettől kezdve minden éjjel három óra öt perckor, pont a végzetes órában egy perccel sem előbb, sem később, arra ébredtem, hogy zokogok. Micsoda túlvilági kéz nyitotta fel ilyenkor szememet s miféle hangtalan kísértetszó süghatta meg tudatalatti énemnek, hogy újra ilt van a végzetes pillanat?

Ilyen kétségbeesett lelkiállapotban voltam, amikor elérkezett június 20-ika. Soha nem félttem még olyan rettenetesen, mint ekkor; bizonyos voltam abban, hogy ha rettegve „várt” végem nem érkezik el hamarosan, az örültek házába kerülök. De nyugodtan

telt el a nap s én boldogan lélekzettem fel.

— Van hát még egy hónap haladékom!

Másnap, 21-én, vacsora után kísértáltam a városba. Eppen Szent Antal búcsujáró ünnepségére készülődtek; az utcák teli voltak vidám emberekkel s én gyermekes örömmel, együgyű gondatlansággal keveredtem a tolongók forgatagába. Varázslatos tavaszi virágillat terjenget a levegőben; nők szeméből mámoros életkedv s szerelem sugárzott. Boldognak s meglegegettnék éreztem magamat az ünneplő sokaság közepett. Hosszú séta után, kis térre jutottam. A háttérben, hatalmas, sötét épület fölött, világító óriás szemként a toronyóra számlapja csillogott. Azt hittem, úrra a hallucináció szörnykarmai közé kerültem. A toronyóra éppen három óra öt perccel mutatott! Alig fordultam be az utca sarkán, jéghideg nyilallást éreztem torkomon s olyan ropogás ütötte meg a fületem, mint amikor selymet szakítanak. „Jeges” fájdalmat éreztem fejemben s bárhogy is akartam kiáltani, egyetlen szó nem jött ki torkomon. Végigvágódtam a földön s a testem köré gyűlő sokaság zajongása óriás lidérc légy zümmögésként jutott hozzám. Nem láttam a kezét, mely megylkolt; mintha kísértetkéz lett volna.

A jóslat beteljesedett.

A látnok nő víziója pontrólpontra megvalósult. Az óra, ami őt évvel ezelőtt álmában megjelent előtte, el volt romolva s éppen három óra öt perccel mutatott. Ez volt az, amit látott... S a megjövendölt nap: 21-ike, azaz „egy huszadiki napon”. Huszadiki napot jóslott, nem pedig pontosan 20-át. Nem fogtam fel tökéletesen szavai értelmét s a végzet beteljesedett rajtam.

Ha nagyobb fontosságot tulajdonítottak új Kaszandrám jóslatának, talán egy kis óvatosság is elég lett volna, hogy a fejem fölé tornyosuló rejtelmes végzetet elkerüljem.

S íme, most egyszerre idekerültem a szellemek titokzatos világába; lényem új, földöntúli életre alakult át, csodálatos képességével meglátja a

láthatatlant, úgy emlékszik az elmúlt dolgokra mintha a jelenben történnének s kitálálja a jövőt, mely végzet-szerű kérielhetetlenséggel kormányozza előre meghatározott medrében a földi emberek életét.

Semmi fizikai fájdalmat nem éreztem, amikor lényem a transcendentális világ lakójává változott. Alig mult el az ütés hevéssége, mely hatalmas érzéstelenítőként hatott kábult idegeimre, úgy tetszett, mintha utolsó rángatózásaimmal együtt egy megfoghatatlan lény, az érzés, a gondolat essenciája: ez a folyékony, láthatatlanul finom anyag, mely betölti az agyat s az idegrendszer ezernyi fonálán át testünkben szétágazik, lassanként kiválva be őlem, valami enyhe, légies környezetben pihenne meg.

Ennek ellenére mindent hallottam, ami körülöttem történt. A vér még mindig forrón lüktetve keringett ereimben, míg a rettenetes seb tátongó nyílásán át szét nem folyt az utca kövezetén; szívem pedig, mint a lejárt ingaóra, egyre lassabban lendült.

Láttam, hogy tolongott a sokaság megcsonkított holttestem körül s hallottam minden rémületkeltette sikoltást, amit két méternyire elgurult vérző fejemnek látása fakasztott reszkető torkukból.

A tömeg közül ekkor egy ember közeledett felém s leterdepelt, hogy jobban szemügyre vehessen.

Görbehátú, különös alak volt; apacskinézésű arcában két zölös szeme érthetetlen érdeklődéssel villogott.

(Folytatjuk).

Szilveszter-est

Munkásokthonban

Kezdeté 9 órakor

BOBITAN

angol és francia uri szabó jutányosan készít uri ruhákat és minden e szakba vágó munkát

3191 **Parcul Eminescu 26 sz.**

TELEFON

9-95

Elsőrendű száraz cser- és bükkszábát aprítva is legolcsóbban azonnal házhoz szállít

Tűzifaárusító és faaprító vállalat

Str. A (stra Ghillányi-utca) 10

Német, francia, angol

orvosi folyóiratait

LEPAGE-nál CLUJ (Kolozsvár) most rendelje meg, ha rendes szállítást biztosítani akarja -- Kérjen jegyzéket

Eredeti kiadói árak?

A baptistákai illeti a Palládus-örökség

Megemlékeztünk arról az örökösödési pörrel, amelyet néhai Palády Viktor, topánfalvai földbirtokos rokonai indítottak a váradi baptista egyház ellen. A dúsgazdag földbirtokos ugyanis egész vagyonát a baptistákra hagyta, míg rokonait kizárta az örökségből. A rokonok a törvényszék előtt azzal érveltek, hogy a baptisták csakis egyházi, iskolai, vagy jótékonyági intézmények céljaira szerezhetnek ingatlant, a topánfalvai birtok pedig nem azt a célt szolgálja. Több tárgyalás után a bíróság ma elutasította a keresetet azzal, hogy az örökhagyó végrendeletének megírása előtt adásvételi szerződést is kötött a baptistákkal, amit a közigazgatási hatóság annak idején jóváhagyott.

Az egész közönség szerepel A Heyman szinkór nagy szilveszteri kabaréjának műsorán

Táncok, kuplék, magánszámok, pompás bohózatok, tréfás nézőtéri számok

A nézőkön kívül fellépnek:

Zahler Magda
Rita de la Verda grófnő
Parlagi Ilonka
Beregi Mancsi
Sándor Maery
Morandi, a csontnélküli ember
K. Szűcs Irén
Saigó Jenő
Sós Minály stb. stb.

Ejtelután nagy estélyi ruha és kombiné-árverés a legszebb hölgyről!

Jegyekről már most gondoskodik

A párisi Magazin Parisien-ben az egyik osztályfőnök észreveszi, hogy egy úr tétován és idegesen tekintget jobbra-balra és nem tudja, hogy merre menjen a nagy karácsonyi vásárlók tumultusában. Az osztályfőnök udvariasan hozzá lép, hogy utbaigazítsa:

— Parancsol uram?

Az ideges úr kétségbeesetten válaszolja:

— Kérem uram, elvesztettem a feleségemet...

Az osztályfőnök felmutat a középső lépcsőre és hivatalosan hangon így szól:

— Gyászosztály...

SZÜCS

és szörmeárut

jutányosan szerezheti be

Leichnernél

Str. Ciorogariu (volt Uri-utca) 4.

Megkezdődött a vita a város költségvetése felett

A városi nagy tanács szerdán délután kezdette meg első közgyűlését, melynek tárgysorozatán a jövő évi költségvetés megállapítása van.

Ezt az alkalmat nemcsak a polgármester használta fel arra, hogy az elmúlt esztendő közgazgatásának erőteljes és bátor kritikáját adja, hanem az egyes pártok és osztályok képviselői is ritka lehetőséget kaptak benne, hogy pártok, osztályok és az egész város közönsége régi és új panaszait, kívánságait, követeléseit megszólaltassák.

A költségvetési vita első délutáni ugyszólván teljes egészében napirendi vitában merült ki, éles és izgatott szóváltások is tarkították, de ha meggondoljuk, hogy a város polgárságának nyolc év után ez az első megnyilatkozási helye és alkalmá, akkor meg kell állapítanunk, hogy a tanács tagjai eléggé önfegyelműek.

A polgármester nagy tetszéssel fogadott exozéja után a napirend megállapítása körül folyt hosszabb vita s végül is az állandó választmány eredeti javaslatát fogadták el s dr. Egry Gergely pénzügyi tanácsos ismertette a jövő évi költségvetés egyes tételeit.

Mavrodin tanár azt állítja a városi autonomiáról, hogy az csak látszat.

Ami a költségvetést illeti, az valóban nagy munka és köszönet jár érte az állandó választmánynak.

A költségvetés egyes tételeiről szólva kijelenti Mavrodin, hogy egész sor taxát növelni kell, így a kövezetvémet, a szállodai illetéket, a hirdetési díjat, az autók és kocsik taxáját. Igen fontos jövedelmi forrás: a városi ingatlanok

bérlete. Lehetetlen állapotnak tartja, hogy egy olyan komplexumot, mint a Rimanóczy-épület, pottom ötszáz ezer lejért adjon bérbe a város. Emellett még a Rimanóczy fürdő el is van hanyagolva.

Ardelean Jusztin dr.: A hidegtesz leszedi az ember bőrét! (Derűtlenség.)

Mavrodin tanár megemlíti, hogy az Apolló-palota lakói által fizetett bérösszegek is nevetségesen alacsonyok.

Mavrodin professzor ezután arról beszél, hogy rengetegen tartoznak — még tíz évre visszamenőleg is — a városnak; ezeket a hátralékokat mindenképpen be kell hajtani. Vegyenek fel erre a célra külön végrehajtó közvegeket.

Tulbure polgármester: Van adóközegünk elég, több, mint adófizető! (Nagy derűtlenség.)

Mavrodin tanár ezután kéri, hogy a különböző iskolák számára kiutalt összegeket ne adják az iskolák igazgatóinak, hanem az internátusoknak; az iskolák jól elvannak látva mindennel, úgy, hogy segélyre nincs szükségük. Kifogásolja, hogy a hadiárvékat segélyező egyesületnek csak ötvenezer lej szántak, ugyanakkor, amikor a Mircea-egylet kétszázötvenezeret kap. Kérdezi, miért nem vettek fel egy banit sem az új városnegyedek világításának és csatornázásának költségeire?

Tulbure polgármester:

Erre a célra kétféle millió lej van felvéve a villamosmű költségvetésében!

Mavrodin tanár végül a hazahelyesek építkezési akciójának támogatását kéri. Az egyórás, alapos beszédet megtapsolják.

Tíz perc szünet után Szántó Dezső dr. szólal fel. Felelőssége teljes tudatában — úgy mond — kijelenti, hogy a tanács kifosztott pénztárt talált a városházán.

A város az utolsó 3-4 évben vétkes gazdálkodás folytán, huszonöt millió lejt vesztett.

Egyetért Mavrodin tanárral abban, hogy a városi autonómia hiányos.

— Meg kell mondanom azoknak — folytatja Szántó Dezső dr. a beszédét — akiknek nem befolyásolt bizalmából itt ülünk, hogy alkotni szeretnénk, várospolitikát szeretnénk csinálni modern nyugati mintára.

Kifejti Szántó dr., hogy a városi ingatlanok, üzlethelyiségek bérbeadásánál valóságos szerződésbe burkolt ajándékozások történtek. Ezeknek meg kell szűnni.

— A város ingatlanainak erősen lebecsült értéke 268 millió lej és ez a hatalmas vagyon

nem jövedelmez tisztán többet, mint egy százalékot.

Végül ellenzi Szántó Dezső dr., hogy a belügyminisztérium palotájának felépítéséhez százezer lejtel járuljon hozzá a város.

Bota György tankerületi főigazgató áll fel ezután. Szerinte súlyos betegségben szenved a város, de radikális operációt lehetetlen végrehajtani. Mindenesetre,

aki tolvaj, az börtönbe kell, hogy kerüljön.

Az autonómia kérdésének érintése után hangoztatja Bota György, hogy a város igenis hozzá kell, hogy járuljon a belügyminisztérium palotájának felépítéséhez, mert Nagyvárad nem különálló hely, hanem része az országnak és minden autonómiát magában kell, hogy foglaljon az állam autonómiája. Majd ezt mondja Bota György:

— Szántó Dezső ur, önök kisajátítják maguknak a munkásság képviselőt. Mi mindnyáján a munkát és a tisztességet képviseljük!

Perédy György javasolja, hogy más alkalommal legalább 8 nappal a közgyűlés előtt küldjék el a költségvetést a tanács tagoknak s mivel ezeknek egyrésze nem érti jól az állam nyelvét nem ártana, ha a költségvetést magyarul is kinyomtatnák. Javasolja Perédy György azt is, hogy az egyes pontokhoz egy-egy szónok legfeljebb tíz percig szólhasson hozzá. (Helyeslés.)

Czellér Lajos hangsúlyozza, hogy a költségvetés sok kívánnivalót hagy maga után. Egyetlen kirívó esetet említ meg: a munkanélküliek segélyezésére egyetlen banit sem vettek fel. Pedig köztudomásu, hogy a súlyos gazdasági válság miatt rengeteg munkanélküli van Váradon. Teremtse a város munkaalkalmait.

Vasile Dragomir felső iskolai igazgató fontosnak tartja a munkáskérdést, de szerinte lehetetlen az, hogy egy város segítse azokat, akik nem akarnak dolgozni. A váradi üzemek tele vannak idegen munkásokkal és ezért biharmegyei benszülött munkások vagy munka nélkül maradnak, vagy kénytelenek messzire elmenni dolgozni keresni.

Kötelezni kell a vállalatokat, hogy elsősorban helyi alkalmazottakat tartsanak.

Simonca György dr. áll fel ezután:

— Mindnyáján nyugati nivóra akarunk emelkedni — úgy mond

Szükséges-e, hogy a lány tisztán lépjen be a házasság kötelékébe?

Novella, amelyért kéthónapi fogházra ítélték egy magyar író

Budapestről jelentik: Tersánszky Jászi Jenő, a jónévű magyar író, „A céda és a szűz” címmel novellát írt a Nyugat egyik számába. A novellát az ügyészség erkölcsellen irányzatának találta és ezért sajtó útján elkövetett közszemérem elleni vétség miatt eljárást indított az író ellen. A budapesti büntetőtörvényszék, majd a Tábla is büntőnek mondta ki Tersánszky Jászi Jenőt és kisebb pénzbüntetésre ítélté.

Tegnap a Kuria foglalkozott az ügygel, megsemmisítette az alsó bíróságok ítéletét és

Tersánszky Jászi Jenőt kéthónapi fogházra, valamint ötmillió korona pénzbüntetésre ítélté.

A Kuria indoklásában kimondta, hogy a Nyugatban megjelent no-

vella olyan szennyírat, amely alkalmas az erkölcsök aláadására és a fiatalság testének-lelkének megmésztelésére.

Súlyosbíró körülménynek vette a bíróság azt, hogy a vádlott szerint egyáltalában szükséges az, hogy a lány tisztán lépjen be a házasság kötelékébe, amely pedig a legtöbb vallás

és általában a tiszties felfogás szerint szentség.

Alaplatannak minősítette a Kuria a vádlottnak azt a védekezését, hogy a közlemény irodalmi értékű és művészi szándékkal írott, mert

a művészet a jóízűség és a szépség megtestesülése,

a vádbeli irat pedig izléstelen, sőt undortkeltő.

— és éppen ezért csodálkozom, hogy Dragomir tanár ur azt mondja: nem lehet segítyt adni a munkanélkülieknek. A nyugaton nincs olyan állam, amely munkanélküli segítyt ne osztana. Nem arról van szó, hogy az idegen munkásokat segítsük. Én igenis a biharmegyei és váradai munkásokat akarom támogatni. A súlyos pénzügyi helyzet következtében minden vállalat leszállítja alkalmazottai számát, tehát némiképp gondoskodnunk kell a munkátlanok helyzetéről. Én, aki a bíróság előtt nap-nap után védek vádlottakat, sokszor látom, hogy a munkanélküliség a bűn oka.

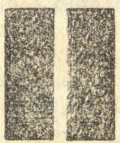
Markovits Ignác dr. figyelmezteti a tanácsot, hogy nem igen lehet szó a városi bevételek tokozásáról akkor, amikor nap-nap után eredmény nélkül tárkálnak Váradon a végrehajtók. Nem kell új taxákat teremteni, hanem a már meglevőket kell kihasználni. A Mircea-csecsemővédőnél nem szabad takarékoskodni, ugyszintén más hasonló tételknél sem, mert

a legjobb befektetés: az egészségügyi intézmény.

Nem segíty kell a munkanélkülieknek, hanem munkaalkalom, — ebben egyetért Czeller Lajos tanácsossal. De munkaalkalom csak úgy volna, ha a város kölcsönt tudna kapni.

Hasas dr. főállatorvos javaslatára Tulbure polgármester ma délutáni 4 órára halasztja az ülést, amikor is hozzáfognak a költségvetés részletes vitájához.

Nicsewo

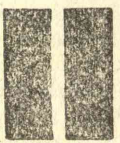
Január

8

BEETHOVEN-EST

Florizel von Reuter

Hevesi Piroska
közreműködésével

Heuman szinkör

Csütörtök: Artatlan Zsuzsi.
Péntek: Artatlan Zsuzsi.
Péntek este: Szilveszteri kabaré
Szombat: Nicsewo. Slágersorozat 5.

Szombat délelőtt: Matiné: Kozmopolis.

Vasárnap délelőtt közkívánatra: Gyimesi vadvirág.

Vasárnap este: Nicsewo. Slágersorozat 5.

Hétfő: Nicsewo. Slágersorozat 5.

Kedd: Nicsewo. Slágersorozat 5.

Mindennap az előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek. Jegyek elővételben délelőtt 11 órától a pénztárnál kaphatók.

Mi újság?

24 óra váradai árfolyamai

	277/-os Lyl. s. utal.		270-as zárl. l. utal.		Ma	
	Ar.	Pénz	Ar.	Pénz	nyitás	elzár.
Magyar korona	370	373	372	375	371	375
Dollár	192 ¹ / ₂	191 ¹ / ₂	192	191	192	191
Cseh korona	573	570	571	566	572	566
Svájci frank	3730	3710	3720	37 -	3725	37 -
Osztrák shilling	2725	2710	2720	27 -	2720	27 -
Francia frank	775	770	775	765	770	760
Angol font	935	931	934	928	935	928
Olasz lira	875	870	875	865	865	850

Kiakarta irlani családját, mert a törvényszék elvált feleségének ítélte a felfizetését

Budapestről jelentik:

A tél nyomorúságai újra megszorították az öngyilkosságok számát. A nyomor borzalmas tettekre készítetett egy Erdélyből repatriált postaaltisztet Kiss Sámuel is, aki négy gyermekét, feleségét meg akarta ölni, mert fizetéséből nem tudott megélni.

Kiss Sámuel már felkészült a rettenetes cselekedetre, amikor a főkapitányságot egy névtelen levél értesítette a postaaltiszt szándékairól. A 47 éves postás a Mária Valéria-utcai baraktelepen lakott négy gyermekes családjával.

Kiss Sámuel bevitték a rendőrségre, hogy megakadályozzák a szörnyű vérengzést a feleségének szörnyű elhatározásáról.

A szerencsétlen ember reszkető sirások között vallotta be, hogy az készítette a sötét cselekmény elkövetésére, hogy gyermekét és feleségét nem tudja eltartani, mert a bíróság elvált feleségének ítélte oda fele fizetését. A megmaradt felfizetésből sehogysem tudott kijönni s így akart megszabadulni a kínzó nyomaratól.

* Szilveszterkor nincs záróra korlátozás. A rendőrprefektúra értesítése szerint, holnap, Szilveszter estéjén az összes nyilvános helyiségek reggel 5 óráig tarthatók nyitva. — Ugyancsak meg van engedve a kávéházakban a tánc is. — Szombaton, január elsején rendes vasárnapi munkaszünet lesz.

x 20 Leier 20.000 Lei értékben nyerhet a váradai festők kiállításán, ha megvásárolja a katalógust, amely egyúttal a kiállítás anyagának a megtekintésére is jogosít. Siessen, mert a kiállítás a volt Simon-tele régiségkereskedésben már január 2-án, vasárnap este zárul, nehogy egy kedvező és igen olcsó alkalmat elmulasszon.

* A személyazonossági igazolványokat a jövő évben is ki lehet váltani. Ellenőrizhetetlen forrásból az a hír terjedt el, hogy a fényképes személyazonossági igazolványok kiállítását az év végével beszüntetik. A hírrel kapcsolatosan érdeklődtünk a bejelentőhivatal vezetőjénél, aki azt a meghatározottabban megcáfolta és kijelentette, hogy a fényképes személyazonossági igazolványokat 1927-ben is ki lehet váltani.

x Villamos bérletjegy tulajdonosokat kérjük a fényképek azonnali beküldésére a Hegedűs Hírlapirodában.

x Szép asszonyok hajukat az ujonnan és modernül berendezett Pölöskei szalonban ápoltatják. Str. Printul Carol 3.)

x Bolgár fakereskedő telefonja 859., lakása Várház-u. 51.

* A cseh munkások ott-hagyják Párist. Prágából jelentik: A Bohémia írja, hogy cseh munkások tömegesen tárnak vissza Franciaországból, ahol elvesztették kenyérkeresetüket.

x Pénteken nyílik meg az új Pölöskei sza.on. Hölg. és ur. fodrász kozmetika és manikűr szalon.

x Biharpüspökibe csukott autójárat indul naponta délelőtt fél 10, délután fél 2 és 4 órákor. Házhoz is megy. Indulás a Royaltól, vitedíj 100 lei.

x Eredményes szépség- és hajápolás saját rendszer szerint, szakértő vezetés mellett polgári árakon az ujonnan, modernül berendezett Pölöskei szalonban (Orsolya-épület.)

Nicsewo

x Csak egyetlen arckrém létezik, amely a legkényesebb igényeket is kielégíti és ez a Pölöskei-crème. A legérzékenyebb arcbőr is nemcsak nem szenved miatta, sőt ellenkezőleg meg kívánja, ha a bőrt bársonypuhán és simán akarjuk megtartani. Kapható kizárólag Pölöskei-nél, (Orsolya-épület, ujonnan berendezett szalon.)

70 Lei egy gramfon-lemez újdonsága Musicában

x Hajfestés minden árnyalatban Pölöskei ujonnan berendezett modern szalonjában, (Orsolya-épület.)

* A Szilveszter estére vonatkozólag az Unio Club igazgatósága a helyiségek korlátozott számára is tekintettel ezúton is kéri a Club tagjait, hogy közvetlen hozzátartozóikon kívül csak olyan vendégeket hozzanak fel, akiknek a részére előzetesen meghívót vagy vendégjegyet állított ki a Club titkári hivatala.

* A gyorsvonat felfutott a peronra. Toulonból táviratozzák: Egy gyorsvonat a pályaudvaron kisiklott és felfutott a peronra, ahol a tömegből egy fiút halálra gázolt, számtalan embert pedig súlyosan megsebesített. A katasztrófát enyhítette, hogy a vonat erősen lassított már és közvetlenül megállás előtt volt.

* Egy négy éves gyermek lábát törte Érseclinden. Érseclindről jelentik: Tegnap délután Bajik László négy éves gyermek a jégen megcsuszott és lábát törte. A szerencsétlenül járt kisfiút beszállították a Biharmegyei kórházba.

MOZI

— Bécsi levegőt érzünk a „Főherceg házasság” című 8 felvonásos ilmben, amely ma látható a Dorian-Filmszínházban. Oscar Marion, Liane Haid és Ellen Kürty játszik a kitűnő film főszerepeit. Gyönyörű bécsi felvételek, a Belvedere, a Práter, a Ring tarkítják a filmet. Előzőleg színre kerül egy 2 felvonásos vigjáték. Az előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek. — Jön: „Bohémek”, Puccini örökszép operája, a főszerepben John Gilbert és Lilian Gish. K. Baranyay Jón és Ocskay Mihály énekszámaival.

— Alice Terry, a Scaramouche fő női szereplője játsza az Apolló mozgó mai bemutatójának, a „Titott boldogság”-nak főszerepét. Két testvér önmeláldozó szeretete a rugója a gyorsan perdülő cselekménynek, Alice Terry fenséges akkor, amikor hűgért lemond a kínákozó boldogságról, s elbájolóan kedves, amikor anynyi szenvedés és lemondás után elnyeri a megérdemelt boldogságot. — Alice Terry ma a világ legelismertebb művésznőinek elitjébe tartozik, akinek e darabban is bő alkalm nyílik ennek a kiváltságos tehetségének és művészetének a beigazolására.

Ujévi

3015

ajándékokat
nagyon olcsón vásárolhat, javíthat és alakíthat izléeses kivitelben

Kepes Dezső

órás-, ékszerész- és látszerész

Reg. Ferdinand (Rákóczi)-ut 6.

Borzalmas diáktragédia

Agyonlőtt a testvéröccse egy váradai gimnazistát

A Nagyszalonta közelében lévő Románszentmiklós községben tegnap este borzalmas tragédia játszódott le, amelynek egy halottja van: egy fiatal 18 esztendő diákgyerek, Pop Tógyer, a nagyváradai Goidu-lyceum 8-ik osztályos tanulója vérbefagyva terült el szülei lakásának padlóján, megölve egy gyilkos golyó, amelyet véletlenül testvéröccse eresztett feléje.

A borzalmas esetről alábbi tudósításunk számol be:

Pop Tógyer szentmiklósi jómódú parasztagazdának, akinél egyúttal vegyeskereskedése is van, két gyermeke, a 18 éves Tógyer, aki a nagyváradai Goidu-lyceum tanulója és Miklós a nagyszalontai gimnázium IV. osztályos tanulója a karácsonyi ünnepeket töltötték odahaza szülei lakásán.

A két fiú a szabadságát igyekezett kihasználni és idejüket szórakozással töltötték.

Édesapjuk tegnap valamilyen üzleti ügyét elintézendő, bejött Nagyváradra és a két fiú egyedül maradt odahaza. Az üzlet melletti szobában játszadoztak a fiúk és délután úgy 4-5 óra tájban meglátogatta őket Pap Teodor, a szentmiklósi tanító fia.

A három ifjú énekléssel töltötte az időt, a 18 esztendő Tógyer az ablaknál állva hegedült. Egyszerre a kisebbik fiú, Miklós lekapt a falról édesatyja vadászfegyverét és azzal játszani kezdett. A szobában tartózkodó két másik fiú egyáltalán nem vette észre, hogy a kisebbik a fegyverrel játszadozik. A kis Miklós hirtelen vállához szorította a 12 mm-es vadászfegyvert és rászólt a bátyjára:

— Vigyáz Tógyer, mert felőlek!

E pillanatban hatalmas dörrenés reszkettette meg a levegőt, az ablaknál álló

Tógyer hanyatvágódott és homlokából patakokban ömlött a vér.

A szobában tartózkodó két másik fiú riadtan futott oda, a sebesült fiúhoz, aki akkor már eszméletlenül feküdt a földön.

A lövés zajára az üzletben tartózkodó emberek berohantak a szobába, egyikük orvosért szaladt, de mire az orvos megérkezett,

Pop Tógyer már halott volt.

A kis Miklós kétségbeesetten jajgatni kezdett:

— Jaj Istenem, mit csináltam. Bátyám, kelj fel.

A szobában tartózkodó emberek alig bírták lecsillapítani az akaratlanul testvérgyilkossá lett fiút, aki egy örízetlen pillanatban

újból lekapt atyja vadászfegyverét és maga ellen akarta fordítani.

A legnagyobb erőfeszítéssel tudták kicsavarni a fegyvert a kezéből, ekkor a fiú hirtelen az udvarra futott és

a kutba akarta vetni magát.

Ezt is megakadályozták és a szerencsétlen gyermek azóta ideggörcsökben fekszik.

Pop Tógyer, a szerencsétlen apa tegnap óta Váradon tartózkodik és csak ma reggel a törvényszék folyosóján értesült szentmiklósi parasztemberekéntől a borzalmas esetről.

A szerencsétlen apát valószínűleg megrendítette a gyászos hír. Pillanatig nem jutott szóhoz, majd hangos zokogásba tört ki és sirva beszélt el a körülálló embereknek, hogy milyen nagyszerű, derék gyerekek voltak az ő fia, jótanuló és ez a szerencsétlen véletlen nem következhetett volna be, ha ő odahaza van. Arról ő sem tudott, hogy a vadászfegyvere meg volt töltve.

Délelőtt folyamán jelentették az ügyészségnek az esetet, az ügyészség már meg is adta a temetési engedélyt.

Döntőbírói szerződést kötött Mussolini Németországgal

— Az Estilap eredeti távirata —

Rómából jelentik: A német-olasz ellentéteket sikerült kiküszöbölni és összhangba hozni egy szerződés kapcsán az olasz és a német nép érdekeit.

Az egyeztető és döntőbírói szerződést, amely tizenhat cikkelyt tartalmaz, Mussolini kormányelnök és Neurath római német nagykövet tegnap írták alá. A szerződő felek kötelezik magukat, hogy

vitás esetekben, amelyeket a két ország diplomáciája nem tud barátságosan elintézni, vitákat ki egyenlítő eljárást alkalmaznak s ebből a célból állandó egyeztető bizottságot létesítenek.

Ha az egyeztető eljárás nem volna célhozvezető, az esetet döntőbírók, vagy a hágai törvényszék elé terjesztik. A szerződés időtartama tíz év.

Országszerte vándorgyűléseket tartanak a váradai lakásbérlők

Akció a lakások felszabadítása és a nagyfoku béremelés ellen

A nagyváradai lakásbérlők szövetsége, — mint ismeretes — nemrégiben országos kongresszust rendezett, amelyen az ország egész bérlőtársadalma nevében tiltakozott a lakások tervbevett felszabadítása és a bérek elviselhetetlen mértékben való emelése ellen. A kongresszuson a nagyszebeni szövetséget Micskey Antal, a temesvárit pedig dr. Nagy Hugó képviselte, akik értékes felszólalásukkal elősegítették a kongresszus sikerét. A kongresszussal természetesen még egyáltalán nem merült ki a bérlők akciója. A nagyváradai

lakásbérlők szövetsége ugyanis is a temesvári és nagyszebeni társszövetségekkel együtt

országszerte vándorgyűléseket rendez, amelyekben az ország bérlőtársadalmát mozgósítani akarja.

Az első ilyen vándor kongresszust január 8-án délelőtt tartják meg Aradon s még ugyanaznap délután Temesváron is gyűlésezni fognak a bérlők. Január 21-én, a különböző városok delegátusaiból alakult bizottság Bukarestbe megy, hogy átnyújtsa az igazságügyminiszternek a nagyvá-

rad kongresszuson hozott, s az Estilapban már ismertetett tiltakozó háfárazatot.

Vándorgyűlések lesznek természetesen Erdély többi nagyobb városaiban is.

Valószínűleg január folyamán kerül a sor Kolozsvárra, Szatmárra és Marosvásárhelyre is, hogy az akció számára a többi szövetségeket is megnyerjék. Nagyváradról — értesülésünk szerint — dr. Rožvany Jenő, dr. Gellért Miksa és Peredy György vesznek részt a vándorgyűléseken.

Január 2-án kezdődik az elulazók utlevélének láttamozása

Belügyminiszteri rendelet értelmében az utleveleket újévtől fogva elutazás előtt láttamozni kell a rendőrségen. Mint illetékes helyről közlik velünk, a rendőrségen újév napján nincs hivatalos óra, ezért az utlevelek láttamozása csak január másodikától kezdődik.

MILYEN ADATOK SZÜKSÉGESEK AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁGI IGAZOLVÁNY KÉRESÉHEZ?

A polgármesteri hivatal ezúton is nyomatékosan figyelmezteti mindazokat, akik állampolgársági bizonyítványért kérvényt nyújtanak be, hogy abban lehetőleg a következő adatokat tüntessék föl:

— Az állampolgársági szám tulajdonosának vezetéke és keresztnévét és pontos lakáscímét és születési adatait.

— Az állampolgársági szám tulajdonosának szülei pontos neveit.

— A gyermekek nevét, születési évét és napiát.

Akik ezeket az adatokat nem írják le pontosan, azoknak kérvényét a hivatal nem tudja elintézni.

Le kell söpörni a havat a járdáról

A rendőrprefektúra közigazgatási osztálya közli, hogy mindenki köteles a háza vagy üzlete előtti járdarésről leseperni a havat. — Aki ezt elmulasztja, azt a legszigorúbb büntetéssel sújtják.

Egy házimester beszélget a barátjával.

— Bizony komám, majdnem megtörtént velem az a szegény, hogy feleségül vettem a primadonnát. Szerencsémre meghallottam, hogy a szabónőjénél évenként 300.000 lei áru ruhát rendel.

— No és aztán?

— Azonnal feleségül vettem a szabónőt.

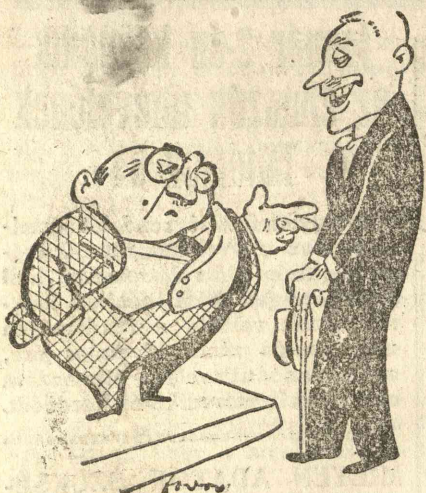
x Újévi ajándékoknak alkalmas parfümök, kölni vizek, puderek, krémek, szappanok, fésű és manikűr-kasettek legolcsóbban beszerezhetők Farkas István Apolló drogueriájában, Bul. Regele Ferdinand 7-B.

— A szabóm irt az apámnak, hogy nem csinál nekem új ruhát, amíg a régi számla ki nincs fizetve.

— És mit válaszolt az apád?

— Irt egy megleghangu köszönő levelet!

Waldbauer-Kerpely vonósnégyes január 4-én

— Láttad, micsoda briliánsai vannak a Grünének?

— Hát tudod, ha azok a briliánsok valódik, akkor a Grüné harnis, ha pedig a Grüné hü, akkor a briliánsok hamisak.

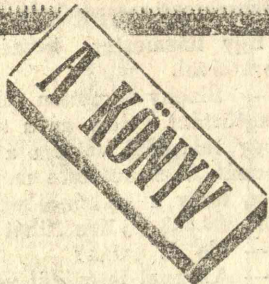
Miért kell hirdetni?

Mert reklám nélkül nincs forgalom

Ha nincs forgalom, nincs haszon

Tehát a hirdetés jó befektetés, mert jövedelmet jelent

Újévi ajándéknál legalhalmasabb

HEGEDÜS HIRLAPIRODA

DUS RAKTÁRT TART A MAGYAR ES IDEGEN IRODALOM LEGUJABB TERMELÉSEBŐL

ÚJ OLCSSÓ KÖNYVSOROZATOK! BÁRMILY KIADVÁNYT BESZERZÜNK! ÖSSZES KATALÓGUSOK DÍJTALANUL!

Irakozzon be a Hegedüs kotta- és kölcsönkönyvtárba

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Állást keresőknek 50% engedmény. »Cim a kiadóban« je zésér külön 10 lei, fizetendő. Címek után érdeklődők jegyzék fel a hirdetés melletti állók számát és kérdésközlődnél hivatkozzanak arra A „Nagyváradai Estilap” apróhirdetéseit mindennap kiragasztjuk a városi hirdetési oszlopokon és táblákon

LEVELEZÉS

Megérkezett a

95

leles

gramofon-lemez

a Hegedüs Hirlapirodába.
Remek táncdarabok
Oriási választék

CICUKAM. Minden úgy van, ahogy legutóbb mondtam. Mindjárt, mikor lehet, írj. Tietek. 240

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butorozott szoba, központban azonnallra fűtés, világítással együtt, havi 1500 leiért kiadó. Bővebbet „Metropol” szálloda portásánál. 8

JANUÁR 1-re kiadó két egymásba nyíló butorozott szoba, fürdőszoba használattal és ellátással, ugyanott elsőrendű ebédkaszt kapható. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 220

KÖZPONTBAN egyszobás modern lakás azonnallra kapnató. — Kétszobás lakásokat, butorozott lakrészeket tudok. Ingatlan közvetítés. Balázsánál, Jorga Miklós (Zöldia) utca 21. Telefon 815. 214

ALKALMAZÁS

PERFECT magyar, német gyors és gépirónó január elsejére állást keres. Cim Hegedüs hirlapirodában. 200

MINDENFÉLE szűcs kézimunkák készítését vállalom. Hazához is elmegyek. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 202

AZ összes kereskedelmi szakmákban jártas vagyok, bármilyen állást keresek (elárusító, kihordó, raklárnok, pénzbeszédő stb.) kétszáz ezer lei biztosítékkal. Cimet „Nagymunkaerő” jelígre a Hegedüs hirlapirodába. 238

Nagyobb anyagbeszerzés folytán

OLCSÓ TŰZIFA

Népszöv. Hanyuánál Kath. Kőr épület

1 m³ I. o. száraz cserhasáb Lei 430. —

1 m³ I. o. száraz bükk „ Lei 430. —

1 m³ száraz bükkdorong Lei 340. —

Hozhoz szállítás mir-ként 20 Lei.

3233

TAKARITAST vállalom reggelre uriháznál vagy vendéglőben. Germán Györgyné, Jónás-telep, Velencén. 215

SZÉPEN mosok, vasalok, házhoz ajánlom. Nagyné, Decebal (Vitéz) utca 25. az udvarban. 231

SZOBALÉANY felvétetik. I. C. Bratianu (Szaniszló) utca 13. 234

TISZTESSÉGES mindenféle felvétetik elsejére vagy azonnal, náromtagu családhoz. Schwartz, Tace Jonescu (Körös) utca 68. sz. 236

MINDENES főzőnőt jó bizonyítvánnyal azonnallra felvesz. Groszné, Zsiga Miklós (Lukács György) utca 4. kertben. 237

PÉNZBESZÉDŐ óvadékkal, ügynők részlet eladásra, egy fiatal könyvelő lány és 1 kifutó fiú felvétetik Martin Rottenberg cégnél, Jorga Miklós (Zöldia) utca 15. szám. 230

MINDENESNEK vagy szobalálynak ajánlom, szolid 18 éves lány. Cimem: D. Tichindeal (Füred) utca 6. 242

NÉMET anyanyelvű magánosztviselő intelligens családnál vagy özvegy asszonynál azonnallra lakást keres. Leveleket „Kellemes lakó” jelígre a Hegedüs hirlapirodába. 217

INGATLAN

HAZHELYEK Wilson (Füzes) utca folytatásában nagyon kedvező részletfizetésre 25.000 leitől kaphatók. Topsál Vilmos, Strada Averescu (a Bulv. Reg. Ferdinand és a Pereces-utcat összekötő új utcában.) 2766

ELCSERÉLNEM ujonnan épült modern 5 szobás magánháza egy kisebb, lehetőleg szintén magánházzal. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 2766

ADÁS-VÉTEL

EGY jól bevezetett fényképszeti műterem teljes felszereléssel, más vállalat miatt eladó, vagy bérbeadó, nem szakértőt bevezetek. Ugyanitt egy fényképszegéd állást nyerhet elsejére. Ajánlatokat „Fényképszeti” jelígre Hegedüs hirlapirodába. 241

MEGVÉTELRE keresek jó antik kakukórárt. Fabró, Tudor Vladimirescu (Magyar) utca 23. 233

KÜLÖNFÉLÉK

TEGNAP este elveszett egy fél pár briliáns fülbevaló. Kértek a megtalálót hozza be a Hegedüs hirlapirodába, hol jutalomban részesül. 239

KÉZI biztosítékra 25.000 lei kölcsönt keresek. Címeket a kiadóba kérek „25.000” jelígre. 232

TALALTATOTT 23-án, csütörtökön az Apolló moziban egy ridikül. Atvehető ugyanott. 235

Gyermekorvosok, szakszerű javítások 2868

Szöke Miklós gyermekorvos üzemében
Piata Unrii 16.,
Saguna Kapucinus-utca sarok.

Dr Bárdos József

Óras üzletet Bul. Reg. Ferdinand 24-a sz. alá (Sztaroveszky-utccal szemben) helyezte át

A tisztelt közönség figyelmébe!

Nagyvárosi mintára berendezve שרונן ארט' כשר baromfi huscsarnok higienikus kezelésben naponta kétszer vágott libahus különként kimérve, vagy egészben, zsir, hajt, füstölt-hus a legjutányosabb árkban kaphatók

Friedmann Sámuel

Strada Cuza Voda 6. (Szacsavay-utca)

Nagy gondtól szabadul meg, ha

újévi ajándékot

heti vagy havi részletre is

GLORIA kép és tükr. üzletből szerzi meg. Vulcan Nagy Sándor u. 17.

Telefon: 458

Ne kótya-vetyéje el holmiját!

Sokkal jobb árat kap érte, ha a

Nagyváradai Estilap

apróhirdetéseit között kínálja eladásra.

Telefon: 458

x Thea von Harbou Metropolis, érdekesítő, szenzációs német regény, ára 300 L. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.